

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku
a zemím západního Balkánu)

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní
politiky a vnějších vztahů EU)

Ing. Mgr. Karel Hlaváček
Bc. Petra Eiglerová

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

OBSAH

OBSAH.....	2
EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ.....	3
CHORVATSKO: VSTUP DO EU.....	3
ISLAND: OBRAT V POSTOJI K PŘÍSTUPOVÉMU PROCESU.....	3
TURECKO: PROTIVLÁDNÍ PROTESTY.....	4
ZAHÁJENÍ PŘÍSTUPOVÝCH ROZHOVORŮ PRO SRBSKO, PŘETRVÁVAJÍCÍ BLOKÁDA FYROM.....	5
HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU.....	6
OBCHODNÍ A INVESTIČNÍ DOHODA EU-USA: ZAHÁJENÍ JEDNÁNÍ, ŠPIONÁŽNÍ AFÉRA.....	6
ÍRÁN: PREZIDENTSKÉ VOLBY.....	7
SUMMIT EU-RUSKO.....	8
PŘEV RAT V EGYPTĚ.....	9

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

CHORVATSKO: VSTUP DO EU

Pozadí

Poté, co Komise ve svém dubnovém hodnocení¹ doporučila vstup Chorvatska do EU, se v červnu 2013 čekalo již pouze na souhlas německého Bundesratu, který ratifikoval přístupovou smlouvu Chorvatska dne 7. června 2013, a odstranil tak poslední překážku chorvatskému vstupu.²

Aktuálně

Chorvatsko vstoupilo do EU k 1. červenci 2013 a stalo se tak jejím 28. členem. Podle chorvatského prezidenta Josipoviče se jednalo o „den, v němž se naplnily chorvatské sny“, oslavami reagovali i chorvatští občané.³ Událost byla nicméně doprovázena i negativními jevy jako jsou nedostatečně připravené nové celní procesy, kvůli nimž vážla přeshraniční doprava na chorvatsko-srbské hranici.⁴

Vstup Chorvatska do EU s sebou rovněž nese některé dílčí změny ve fungování evropských institucí – mění se způsob výpočtu kvalifikované většiny pro hlasování v Radě, do Komise a dalších evropských institucí se zapojují chorvatští politici, EU má nyní další oficiální jazyk (celkově jich má již 24), od roku 2017 se změnila posloupnost předsednictví v Radě EU.⁵

ISLAND: OBRÁT V POSTOJI K PŘÍSTUPOVÉMU PROCESU

Pozadí

Island požádal o vstup do Evropské unie v červenci 2009, status kandidátské země získal o rok později. Do února 2013 bylo otevřeno 27 z 35 kapitol, z toho 11 již bylo uzavřeno.⁶

V dubnu letošního roku proběhly na Islandu řádné parlamentní volby. Ve volbách zvítězila euroskeptická Strana nezávislosti, která sestavila většinovou vládu se Stranou prokroku. Jedním z příčin jejich vítězství byl i jejich negativní postoj k Evropské unii. Průzkumy veřejného mínění uvádějí, že pro vstup do EU je pouze 25 % Islandčanů.

¹ Přehled SZBP květen 2013, Chorvatsko: přípravy na vstup do EU, [ZDE](#).

² Sabor.hr, Ratification Process of the Treaty of Accession in National Parliaments of EU Member States, [ZDE](#).

³ Balkaninsight.com, Croatia Celebrates as EU Dream Comes True, 1. 7. 2013, [ZDE](#).

⁴ Balkaninsight.com, EU Customs Problems Jam Croatia-Serbia Border, 3. 7. 2013, [ZDE](#).

⁵ Consilium.europa.eu, Appointments in the context of Croatia's accession to the EU, 1. 7. 2013, [ZDE](#).

Changes within the European Union as from 1 July 2013 related to the accession of Croatia, 1. 7. 2013, [ZDE](#).

Europa.eu, Croatia's accession to the European Union - Q&A, 28. 6. 2013, [ZDE](#).

⁶ Parlamentní institut: Přehled SZBP leden 2013, 18.06.2013, [ZDE](#).

Parlamentní institut: Přehled SZBP duben 2013, 18.06.2013, [ZDE](#).

Aktuálně

První zahraniční cesta nového islandského ministra zahraničních věcí Gunnara Braga Sveinssona vedla do Bruselu. Ministr v rozhovoru sdělil, že islandská vláda přehodnotila postoj k dosavadním přístupovým jednáním a Island v nejbližší době do Evropské unie vstoupit nehodlá. Dle G. B. Sveinssona Island už součástí Evropy je, ale chce vztahy s ní posilovat jinou cestou. Evropský komisař pro rozšiřování Štefan Füle vnímá rozhodnutí Islandu jako prohru, ale i nadále vyzývá, aby přístupová jednání pokračovala a byla dokončena.⁷

TURECKO: PROTIVLÁDNÍ PROTESTY

Pozadí

Na konci května 2013 začaly v Turecku protivládni demonstrace. Dne 31. května policie tvrdě zasáhla proti enviromentálním aktivistům, kteří klidně protestovali proti plánované výstavbě obchodního centra v istanbulském parku Gezi poblíž náměstí Taksim. Neadekvátní zásah vyvolal masové demonstrace po celém Turecku, které přerostly v protesty proti vládě premiéra R. T. Erdogana. Při protivládních akcích jsou proti demonstrantům používána vodní děla i slzný plyn. Protesty si vyžádaly nejméně 4 oběti, počet zasažených slzným plynem se odhaduje kolem 5 000. Demonstrace vyústily v generální stávkou, která byla zorganizována v pondělí 17. června a situace je vyhrocená i nadále. Děni v Turecku může zmrazit přístupové rozhovory s Evropskou unií.⁸

Aktuálně

Letos v únoru vyzvaly Francie a Německo k novým jednáním konkrétně k otevření Kapitoly 22 týkající se regionální politiky.⁹ Předseda Evropské komise uvedl, že by měla být zahájena další jednání a zároveň vyzval k dokončení bezvízového styku mezi Tureckem a Evropskou unií.¹⁰

Dne 7. června se v rámci konference v Istanbulu uskutečnilo krátké bilaterální setkání mezi tureckým premiérem a evropským komisařem pro rozšiřování Štefanem Fulem. Eurokomisař vyzval v rámci probíhajících protestů k dialogu, zajištění svobody médií, politickému pluralismu a prošetření násilí na demonstracích. Následně eurokomisař prostřednictvím sociální sítě vyjádřil své zklamání ze setkání a označil jej jako ztracenou příležitost, neboť turecký premiér ostentativně nevěnoval jeho proslovu žádnou pozornost.¹¹

⁷ EUobserver: Iceland's EU bid is over, commission told, 16.06.2013. [ZDE](#)

European commission: Iceland: First meeting with new foreign ministr, 18.06.2013. [ZDE](#)

⁸ Euobserver, 13.06.2013, Van Rompuy endorses restart of EU-Turkey talks, [ZDE](#)

The Economist, 13.06.2013, Turkey erupts: The new young Turks, [ZDE](#)

BBC News Europe, 17.06.2013, Turkey unrest: Unions call strike over crackdown, [ZDE](#)

⁹ Parlamentní institut: Přehled SZBP únor 2013, 18.06.2013

¹⁰ Euobserver, 13.06.2013, Van Rompuy endorses restart of EU-Turkey talks, [ZDE](#)

¹¹ Erdogan si při Füleho proslovu nenasadil sluchátka. Euobserver, 13.06.2013, Police brutality threatens restart of EU-Turkey talks, [ZDE](#)

Po třech letech byla ve středu 26. června na zasedání v Bruselu obnovena jednání týkající se přístupových rozhovorů s Tureckem. Váhavý postoj ke znovuotevření dané problematiky zaujalo Německo, Nizozemsko a Rakousko a to kvůli probíhajícím nepokojům a neadekvátním zásahům proti demonstrantům.¹² Nakonec se ministři dohodli na kompromisu. Rada EU souhlasila, aby byla otevřena Kapitola 22, ale další jednání s Tureckem se uskuteční, až Evropská komise předloží výroční zprávu hodnotící pokrok Turecka ohledně reforem a dodržování lidských práv. Zprávu by Komise měla zpracovat do října. V říjnu, po německých volbách, se předpokládají další jednání o budoucnosti Turecka.¹³

V návaznosti na porušování lidských práv v Turecku bylo počátkem června uveřejněno Prohlášení vysoké představitelky Catherine Ashtonové jménem Evropské unie o situaci v Turecku, kde je kladen důraz na řešení mezi všemi zúčastněnými stranami prostřednictvím dialogu a vzájemného respektu. Zároveň je kritizováno nedodržování základních lidských práv a omezování činnosti médií.¹⁴

ZAHÁJENÍ PŘÍSTUPOVÝCH ROZHOVORŮ PRO SRBSKO, PŘETRVÁVAJÍCÍ BLOKÁDA FYROM

Pozadí

Jednou z hlavních podmínek pro zahájení přístupových rozhovorů se Srbskem bylo zlepšení vztahů s Kosovem. Poté, co Srbsko uzavřelo s Kosovem dohodu o urovnání vztahů, doporučila Komise 16. 4. 2013 zahájení přístupových rozhovorů.¹⁵ Posledním problémem zůstával postoj Německa, jehož vláda i poslanci dlouho neměli v této věci sjednocené názory.¹⁶

Aktuálně

Dne 25. června 2013 doporučila Rada pro všeobecné záležitosti (GAC) zahájení přístupových rozhovorů, 27. června 2013 se k problému kladně vyjádřil německý Bundestag (němečtí poslanci ale svoji podporu – stejně jako Rada - podmiňují další implementací smlouvy o urovnání vztahů mezi Srbskem a Kosovem)¹⁷ a 28. června 2013 rozhodla Evropská rada o otevření přístupových rozhovorů. První mezivládní konference se bude konat nejpozději v lednu 2014, do té doby by měl být Komisi připraven a Radou schválen rámec pro jednání.¹⁸

Europolitics 4662, 13.06.2013, Erdogan ignores Füle's call for democratic fair play.

¹² Eu observer: EU-Turkey relations on edge after Germany blocks talks, 23.06.2013. [ZDE](#).

¹³ GAC conclusion: Main results of the Council, 27.06.2013. [ZDE](#).

Euobserver. No EU-Turkey talks until October, 27.06.2013. [ZDE](#).

¹⁴ Statement by EU High Representative Catherine Ashton on the situation in Turkey, 13.06.2013, [ZDE](#).

¹⁵ Přehled SZBP květen 2013, Srbsko, FYROM: zahájení přístupových rozhovorů? [ZDE](#).

¹⁶ Přehled SZBP květen 2013, Srbsko, Makedonie: zahájení přístupových rozhovorů? [ZDE](#).

¹⁷ Balkaninsight.com, German MPs Back Start Date to Serbia-EU Talks, 27. 6. 2013, [ZDE](#).

¹⁸ Závěry Rady ([ZDE](#)) a závěry Evropské Rady ([ZDE](#)).

Druhá země, u níž je zahájení přístupových rozhovorů aktuálním tématem, FYROM, zůstává nadále zablokována ze strany Řecka a Bulharska.¹⁹

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů EU)

OBCHODNÍ A INVESTIČNÍ DOHODA EU-USA: ZAHÁJENÍ JEDNÁNÍ, ŠPIONÁŽNÍ AFÉRA

Popis problematiky

V únoru 2013 americký prezident Barack Obama a zástupci EU José Manuel Barroso a Herman Van Rompuy ve společném prohlášení představili záměr uzavřít transatlantickou obchodní a investiční dohodu.²⁸ Jednání měla být zahájena 8. července 2013.

Aktuálně

Počátek jednání se potýká s problémy. Prvním problémem se stal francouzský postoj k audiovizuálnímu sektoru – Francie se obává o osud své kinematografie a trvala na jejím vynětí z dohody. 15. června 2013 bylo nakonec dosaženo kompromisu s tím, že audiovizuální sektor nebude do dohody „ani zahrnut, ani vyjmut“.²⁰

Druhým problémem se stala aféra s odposlechy mezi EU a USA. Z dokumentů poskytnutých uprchlým americkým agentem Edwardem Snowdenem vyplývá, že USA prostřednictvím služby Národní bezpečnostní agentury (National Security Agency, NSA) tajně monitorují komunikaci evropských diplomatů a úředníků.²¹ Na toto odhalení reagovala např. Francie požadavkem, aby byl odsunut začátek rozhovorů o volném obchodu,²² o tomto odvetném kroku uvažovalo i Německo. Od tohoto záměru ale bylo nakonec upuštěno poté, co USA přislíbily posílit jednání o ochraně dat.²³ Rozhovory tak začínají podle plánu 8. 7. 2013.

Předpokládaný vývoj

Špionážní aféra přesto může mít svou dohru. Podle Evropské komise USA ohrozilo dvě dohody s EU o výměně dat (Terrorist Financial Tracking Programme, TFTP,

¹⁹ Řecko FYROM blokuje z důvodu sporu o název „Makedonie“, Bulharsko z důvodu nedobrých sousedských vztahů. Pro podrobnosti viz Přehled SZBP květen 2013, Srbsko, FYROM: zahájení přístupových rozhovorů? [ZDE](#). Viz též [Greekreport.com](#), EU Puts Off FYROM Accession Talk, 21. 6. 2013, [ZDE](#).

²⁰ [Eubusiness.com](#), EU reaches terms with France on US free trade talks, 15. 6. 2013, [ZDE](#).

²¹ [Guardian.co.uk](#), New NSA leaks show how US is bugging its European allies, 30. 6. 2013, [ZDE](#).

²² [Euobserver.com](#), France wants EU-US talks suspension, 3. 7. 2013, [ZDE](#).

²³ [Euobserver.com](#), France and Germany eat their words on US trade talks, 3. 7. 2013, [ZDE](#).

Passenger Name Record, PNR), protože je pravděpodobné, že USA porušily podmínky těchto smluv. Dne 8. července 2013 začínají jednání mezi Komisí a představiteli USA ohledně tohoto problému.²⁴ Problém bude šetřen i v Evropském parlamentu. Šok nicméně způsobilo i údajné odhalení, že francouzská agentura DGSE vyvíjí vůči francouzským občanům obdobnou aktivitu jako americká NSA.²⁵

ÍRÁN: PREZIDENTSKÉ VOLBY

Popis problematiky

Současný íránský politický systém je složitým komplexem teokratické a demokratické vlády. Mezi demokraticky volené instituce patří parlament či prezident, kontrolu nicméně drží nevolené orgány v čele s nejvyšším vůdcem islámské revoluce. Tuto funkci zastává od roku 1989 konzervativní ajatolláh Alí Chámeneí. V praxi jeho rozhodnutí vycházejí z jednání s širší íránskou elitou. V zemi do roku 2009 fungoval relativně nezávislý tisk a existovala určitá kulturní svoboda.²⁶ V roce 2009 proběhly prezidentské volby, které přinesly sporné a zpochybňované vítězství konzervativního Mahmúda Ahmadínežáda nad reformním Hosejnem Músávím. Dění okolo voleb přineslo protesty, zatýkání odpůrců režimu a celkové upevnění autoritářského charakteru íránského režimu.²⁷

Aktuálně

Dne 14. června 2013 se konaly řádné prezidentské volby, v nichž se ziskem přes 50 % hlasů zvítězil Hasan Rúhání, bývalý hlavní vyjednaváč ve věci íránského jaderného programu a současně jediný z kandidátů, který má „názory alespoň maličko odlišné od konzervativců“.²⁸

Předpokládaný vývoj

Rúháního vítězství je často interpretováno jako prohra ultrakonzervativních sil v Íránu a očekává se oteplení vztahů se západními zeměmi. O této své prioritě mluvil Rúhání i ve svém prvním projevu po zvolení.²⁹ Prezident USA již oznámil, že se bude snažit výsledek íránských voleb využít k oživení rozhovorů o íránském nukleárním programu, které se na jaře 2013 dostaly do mrtvého dobru.³⁰ Vysoká představitelka Unie Catherine Ashtonová, která vedla nedávné rozhovory s Íránem, výsledek voleb rovněž přivítala s tím, že očekává rychlé diplomatické řešení problémů okolo nukleárního programu.³¹ Některé komentáře nicméně varují, že tato očekávání nebudou naplněna – jednak íránský prezident není hlavní politickou silou v zemi,

²⁴ Euobserver.com, [ZDE](#).

²⁵ Euobserver.com, MEPs slam US snooping, amid revelations France does the same, 4. 7. 2013, [ZDE](#).

²⁶ Více informací o íránském politickém systému viz The EU Institute for Security Studies, ke stažení [ZDE](#), popř. na BBC.co.uk, k nahlédnutí [ZDE](#).

²⁷ Přehled SZBP červen 2009, Írán, [ZDE](#).

²⁸ NYTimes.com, A Guide to Iran's Presidential Election, 13. 6. 2013, [ZDE](#).

²⁹ NYTimes.com, Iran President-Elect Wants to Ease Strains With U.S., but Sees No Direct Talks, 17. 6. 2013, [ZDE](#).

³⁰ NYTimes.com, U.S. Seems Eager for Nuclear Talks With Iran's New Leader, 16. 6. 2013, [ZDE](#).

³¹ Statement by EU High Representative, 15. 6. 2013, [ZDE](#).

jednak Rúháního názory na íránský jaderný program nejsou z hlediska EU či USA zdaleka „umírněné“.³²

SUMMIT EU-RUSKO

Popis problematiky

Ve dnech 3. a 4. června 2013 se v Jekatěrinburgu konal 31. summit EU-Rusko. Minulý summit, který se konal v prosinci 2012, nepřinesl rozřešení sporných otázek – at' již spojených s přístupem k řešení situace v Sýrii (Rusko, narozdíl od Evropské unie, podporuje Asadův režim), energetikou (vyšetřování cenové politiky Gazpromu Evropskou komisí), spory o dodržování pravidel WTO (např. ruské poplatky za recyklování automobilů) nebo s lidskými právy (viz dále).³³ Od prosince 2013 navíc přibyl problém s ruským požadavkem na poskytování komplexních údajů o cestujících z EU, kteří přelétají nad ruským územím.³⁴

Jednání v institucích EU

K situaci v Rusku se 13. června 2013 vyslovil Evropský parlament, který ve svém usnesení vyslovil své obavy ze stavu právního státu v Rusku. Podle EP jsou v Rusku přijímány represivní zákony, jejichž obsah je vynucován svévolným způsobem. Jedná se např. o zákon, který posiluje kontrolu státu nad nevládními organizacemi nebo zákon proti „homosexuální propagandě“. EP také vyslovil podezření, že ruské soudy jsou zpolitizované (jak ukazuje případ Poltkovské, Chodorkovského nebo proces s Alexejem Navalným, který se zřejmě „provinil“ poukázáním na masivní korupci v ruském státním aparátu). EP vyzývá představitele EU, aby téma právního státu v Rusku tematizovali na setkáních s ruskou protistranou, sledovali vývoj v Rusku v tomto ohledu, zvýšili podporu ruské občanské společnosti a uvalili sankce na ty, kdo v Rusku podílí na závažném porušování lidských práv. Rada EU by se podle EP měla věnovat lidským právům v Rusku a připravit závěry, které by podpořily bojovníky za lidská práva v Rusku a připravily půdu pro společný postup EU v této věci.³⁵

Výstupy summitu

V průběhu summitu se opět vyjevila výše zmíněná sporná témata, byla nicméně podepsána dohoda o boji proti prodeji látek používaných pro výrobu drog.³⁶ Předseda Komise José Barosso kladně ohodnotil např. vliv vstupu Ruska do WTO na obchodní výměnu mezi EU a Ruskem nebo ruské vyjádření ochoty ke zrušení poplatků za recyklaci automobilů. Došlo i k diskusi o nové dohodě zastřešující vzájemné vztahy, která by měla nahradit zastaralou smlouvu z roku 1997. Obě strany podle Barossa nadále směřují k cíli bezvízového cestování.³⁷

³² Foxnews.com, Hasan Rowhani is no moderate on Iran's nuclear weapons program, 18. 6. 2013, [ZDE](#).

³³ Přehled SZBP prosinec 2012, Summit EU-Rusko, [ZDE](#).

³⁴ Europolitics 4658, Leaders meet against backdrop of disagreements, 5. 6. 2013.

³⁵ Usnesení Evropského parlamentu o právním státě v Rusku k dispozici [ZDE](#).

³⁶ Press release: Fight against illicit drugs: EU signs new agreement with Russia, 4. 6. 2013, [ZDE](#).

³⁷ Statement by President Barosso, 4. 6. 2013, [ZDE](#).

PŘEVRAŤ V EGYPTĚ

Popis problematiky

Poté, co v lednu 2011 vypukla v Egyptě revoluce,³⁸ započalo pro Egypt období plné zvratů. Revoluce, původně vedená spíše liberálnějšími sekulárními vrstvami, vynesla po prezidentských volbách z června 2012 k moci umírněné islamisty z Muslimského bratrstva, jejichž vláda ale nepřinesla slibované ukončení napětí.³⁹

Aktuálně

Dne 30. června 2013 začaly v Egyptě masivní protesty (za účasti řádově milionů lidí) požadující odstoupení stávajícího prezidenta Muhammada Mursího, do ulic vyšli i přívrženci stávajícího prezidenta. Do situace se razantně zapojila armáda, která hrála rozhodující roli i po revoluci z roku 2011.⁴⁰ Dne 3. července 2013 oznámil vrchní velitel armády Abdul Fattah al-Sisi, že je pozastavena platnost ústavy a prozatímní vládu povede zástupce soudní moci Adly Mansour. To znamenalo rovněž předčasné a mimoústavní odstavení od moci prezidenta Muhammada Mursího, který byl umístěn do domácího vězení.⁴¹ Situace je 8. července 2013 nadále vysoce dynamická a nepřehledná; dochází k potyčkám mezi odpůrci a příznivci bývalého prezidenta Mursího, v nichž zemřelo zřejmě okolo 40 lidí.⁴²

Analýza

Podle prominentního think tanku International Crisis Group (ICG) je současná krize způsobena zcela pomýlenou politickou transformací z posledních dvou let. Ta byla poznamenána logikou „vítěz bere vše“, která vedla ke strachu a odcizení poražených. Vítězní islamisté utlačovali opozici a upozadili soudnictví, které považovali za slabé, a o spolupráci se pokusili pouze s armádou, která je v Egyptě dlouhodobě významnou silou. To vedlo k tomu, že demokratická a liberální opozice sáhla k mimořádným a neliberálním způsobům sebeprosazení – pouličním protestům a výzvám armádě k sesazení islamistů. Podle ICG musí být dnes hlavním cílem nedopustit v Egyptě krveprolití; dlouhodobou cestou je pak snaha o založení inkluzivního politického systému, který se nebude řídit pravidlem „vítěz bere vše“.⁴³ K příčinám zmiňovaným ICG se přidává ekonomická situace, která je od roku 2011 ve zhoršujícím se stavu (ekonomická situace byla jednou z příčin i v případě revolučních vln tzv. arabského jara).⁴⁴

³⁸ Přehled SZBP únor 2011, Revoluce v Egyptě, [ZDE](#).

³⁹ Přehled SZBP červen 2012, Prezidentské volby v Egyptě, [ZDE](#).

⁴⁰ Přehled SZBP únor 2011, Revoluce v Egyptě, [ZDE](#).

⁴¹ BBC.co.uk, Q&A: Egypt in turmoil, 8. 8. 2013, [ZDE](#).

⁴² BBC.co.uk, Egypt unrest: Morsi supporters shot dead in Cairo, 8. 8. 2013, [ZDE](#).

⁴³ International Crisis Group, A difficult way forward in Egypt, 3. 7. 2013, [ZDE](#).

⁴⁴ Přehled SZBP listopad 2012, EU-EGYPT: SETKÁNÍ TASK FORCE, [ZDE](#).

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Reakce EU

Postoj EU k událostem v Egyptě se teprve formuje (stejně jako tyto události samy). Dne 3. července 2013 vydala vysoká představitelka Unie Catherine Ashtonová prohlášení, v němž lituje ztrát na životech, vyzývá k „inkluzivnímu dialogu“ a upuštění od násilí.⁴⁵ V dalším usnesení z téhož dne vyzývá vysoká představitelka Unie k rychlému návratu k demokratickému procesu, zejména k uspořádání parlamentních a prezidentských voleb a schválení nové ústavy.⁴⁶ Tato reakce znamená *de facto* tiché schválení svržení egyptského prezidenta.⁴⁷ Tento postoj ovšem není v EU jednoznačně přijímaný. Např. Švédsko nebo Nizozemsko se domnívají, že egyptská armáda zašla příliš daleko a její akce představují veliké riziko.⁴⁸

⁴⁵ Prohlášení Catherine Ashtonové k dispozici [ZDE](#).

⁴⁶ Prohlášení Catherine Ashtonové k dispozici [ZDE](#).

⁴⁷ Euobserver.com, EU sheds no tears over Morsi's departure, 4. 7. 2013, [ZDE](#).

⁴⁸ Euobserver.com, EU reaction to Egypt coup: 'Awkward. Disturbing', 4. 7. 2013, [ZDE](#).